

ΕΚΛΟΓΙΚΑ

Τό Νεχώρι από τό 1952 κι έφεξης άποτελεί ξεχωριστόν έκλογικό τμήμα. Ός τότε οι Νεχωρίτες ψηφοφόροι ψήφισαν στην Άράχοβα. Κίναγαν μέ τραγούδια και σημαίες (και μέ τ' άρματα τους, παλιότερα) λές και πάγαν σέ γάμο.

«Τω καιρώ έκείνω» στό Σουμαναίικο άρχοντικό μαγειρεύονταν τά έκλογικά άποτελέσματα. Έκει μαζώνονταν οι δικοί, οι φίλοι, οι μπράβοι, τρωγόπιναν κι έπαιρναν γραμμή τί και πώς θά κάμουν: ποιόν θά βγάλουν άσπροπρόσωπο ή ποιόν θά μαυρίσουν, ποιανού θά τό ρίξουν μονόβολο, μονοβρόντι, μονοκούκι ή τίνος θά τό δώσουν δαγκωτό. Κι άν ή ανάγκη τ' έφερε νά μπουδ μέσα καρδουνισμένοι ν' άναπογυρίσουν τίς κάλπες και νά βγάλουν τόν υποψήφιο τής άρεσιās τους.

(Θά πρέπει νά έπεξηγήσω πώς ως τό 1920 οι έκλογές γίνονταν μέ πλειονοψηφικό σύστημα, σέ στενή περιφέρεια και μέ σφαιρίδιο (βόλι). Κάθε υποψήφιος έσταινε τήν κάλπη του, χωρισμένη σέ δύο: μαύρο κι άσπρο, και μέ μιιά πλαινή τρύπα στή θέση του διαφράγματος. Ό ψηφοφόρος έχωνε τό άκρόχερό του στην τρύπα κι έρριχνε τό σφαιρίδιο σέ καθεμιιά κάλπη. Άν τό σφαιρίδιο τό ριχνε σ' άσπρο —ψήφισε τόν υποψήφιο, άν τό ριχνε στό μαύρο —τόν καταψήφισε.

Μέ τό άναποδογύρισμα - άνατροπή τής κάλπης έφευγαν τά βόλια από τό μαύρο διαμέρισμα και πάγαν σ' άσπρο ή τ' αντίθετο. Μερικοί δάγκωναν τό βόλι ως σημάδι όργης κατά του υποψηφίου. Όποιος υποψήφιος μέτραγε τά περισσότερα άσπρα, «έδγαίνε άσπροπρόσωπος», κέρδιζε τήν έκλογή. Όποιος συγκέντρωνε τά περισσότερα μαύρα, «τόν μαύριζαν», έχανε τήν έκλογή).

Πολλά έκλογικά «κουτσόεφαλα» μολόγαγαν οι παλιοί. Νά, μερικά, καθώς τά 'χω άκουστά:

1
Ό Σουσιάνης έχανε τήν έκλογή. Πεντέξι μπράβοι του μπήκαν καρδουνισμένοι στό Τμήμα κι άναποδογύρισαν τίς κάλπες. Κι όποιανού του κόταγε άς έκραινε. (Τό ίδιο έκαναν άλλοι οι «άνθρωποι του Καναδο»).

2
— Κι άπέ μās ψήφισες, Μητρο, γιά σέ φαγοπότιστα έτσι; λείει ή Σουσιάναινα σ' έναν ψηφοφόρο —λησιμονώ τ' όνομά του.

— Σās ψήφισα, σās ψήφισα, κυρά Γιώργαινα, άλλα έδωκα και σ' έκειόν τόν Καναδό τόν καημένο!

— Τό διαόρθωσες, τότε! (Ό Καναδός ήταν πολιτικός αντίπαλος του Σουσιάνη).

3
Οι Άιδημητριάνοι δέν τά πάγαν καλά μέ τό Σουσιάνη γιά τό τσεφλίκι τής Μπέλιστας. Άποφασισμένοι νά τόν μαυρίσουν, κίνησαν άρματωμένοι και μέ μαύρη παντιέρα.

— Τās μάνδρας, τās μάνδρας! έρχονται οι Άιδημητριάνοι! φωνάζει ό Σουσιάνης.

Οι όπλοφόροι μπράβοι του πήραν θέση μάχης πίσω από τους μαντρότοιχους. Ένα τι ν' άνάψει τό τουφεκίδι.

4
Ό Μαρδαντωνάκης ψήφισε κάποτε τρεις φορές. Ντύθηκε πρώτα, ντουλαμά και ψήφισε σ' όνομα ένού πεθαμένου. Έδα-

λε, δεύτερα, «στενά» και ψήφισε σ' όνομα κάποιου ξενητεμένου. Φόρεσε, τέλος, τή φουστανέλλα του και ψήφισε ως Μαρούδας.

Ήταν «βαλτός» του Σουσιάνη.

5
Διάδηκε ό Λιάντζας στό Σουμαναίικο έπιγε τό ρακάκι του, μέ τό κοκορέτσι πού τόν φίλεψαν τό 'δαλε στην τσέπη του. Πήρε και τό σταυρωμένο ψηφοδέλτιο και πάει «ν' άσκήσει τό έκλογικό του δικαίωμα».

Στή διαλογή ένα ψηφοδέλτιο άκυρώθηκε γιάτί δρέθηκε λιγδωμένο, άρα σημαδεμένο. Ήταν του Λιάντζα —κοκορέτσι και ψηφοδέλτιο τά είχε δάλει στην ίδια τσέπη.

6
Κι ένα μεταπολεμικό (καθώς μου τό 'λεγε ό Δάσκαλος):

Οι Νεχωρίτες θά ψήφισαν όλοι Καραμανλή. Άκόμα κι ό Φτερούγας, παλιός φιλελεύθερος και κεντρώος, γύρισε Καραμανλικός.

— Ούτε κι έσύ θά μέ ψηφίσεις; του παραπονέθηκε ό Νόδας.

— Άμ πώς νά σέ ψηφίσω, κυρ Γιώργη; Τόσα χρόνια πολιτικός τί μās έφκιασες; Ούτε ένα 'χόνισμα νά κάνουμε τό σταυρό μας! Ποϋ 'ναι τά έργα στή Ναυπακτία;

— Μήν ξεχνās όμως πώς τήν τραγούδησα!

— Και τώρα, όπως τήν κατάντησες, μοιrolόγα τήν! του λείει ό Φτερούγας.

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

● Κατόπιν ενεργειών του κ. Αλέκου Φλώρο, επιχορηγήθηκε η Κοινότητά μας, από το υπουργείο Εσωτερικών, για διάφορα έργα με το ποσό των 500.000 δρχ. Στον συμπατριώτη μας κ. Αλέκο Φλώρο, αξίζουν συγχαρητή-

ρια για το ενδιαφέρον που δείχνει για τό χωριό, και σε πολλές περιπτώσεις και σε ατομικά θέματα πολλών χωριανών μας.

● Το Πάσχα φέτος ήταν χειμωνιάτικο καθώς ο καιρός δεν επέτρεψε σ' όσους πήγαν να το ευχαριστηθούν μήνοντας τον οδελία στην ύπαιθρο, και συγχρόνως να το διασκεδάσουν. Όμως με την ευκαιρία των εκλογών πήγαν πολλοί και όπως η εποχή ήταν καλοκαιρινή, το διασκεδάσαν πάρα πολύ καλά.

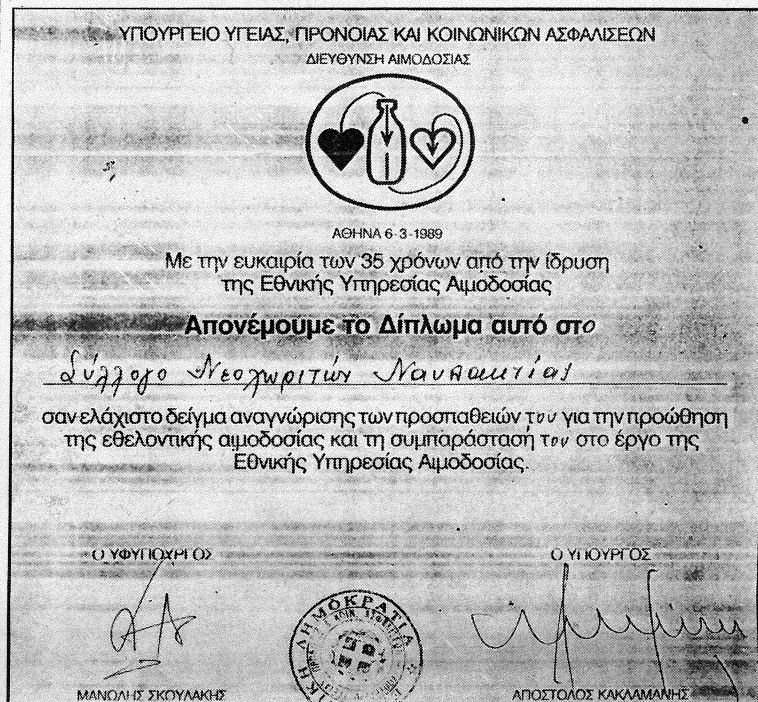
● Στο προαύλιο του Ιερού Ναού μας στο χωριό τοποθετήθηκαν 3 ωραιότατοι φωτοστάτες, και ύστερα από τα έργα που είχαν προηγηθεί, δόσαν μια ομορφιά στο Ναό μας.

● Ο εργολάβος που έχει αναλάβει το έργο διάνοιξης της τάφρου, για να τοποθετηθούν οι σωλήνες που θα μεταφέρουν το νερό από το Αρκουδόρεμα στο υπάρχον υδραγωγείο, εγκαταστάθηκε, και πιστεύουμε ότι θα τελειώσει και η φάση αυτή του έργου σύντομα.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ

Η Τράπεζα Αίματος του Συλλόγου μας όπως όλοι ξέρουμε είναι πραγματικότητα, αλλά είναι «φτωχή» ακόμα. Το ξεκίνημα έγινε και ελπίζουμε ότι στη συνέχεια τα πράγματα θα πάνε πολύ καλύτερα. Ήδη η τράπεζά μας έστω και με τις μικρές δυνάμεις της στο λίγο διάστημα της λειτουργίας της πρόσφερε αίμα και βοήθησε δύο συγχωριανούς μας που είχαν ανάγκη.

Για μια ακόμα φορά υποβάλλεται η παράκληση σε όλους μας

ΦΩΤΟΤΥΠΙΑ ΤΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

να προσφέρουμε λίγο αίμα που στην ουσία είναι μεγάλη προσφορά.

Στη μια φωτογραφία το δίπλωμα που απένειμε το Υπουργείο στο Σύλλογο για την Τράπεζα Αίματος. Στην άλλη φωτογραφία ομάδα αιμοδοτών του Συλλόγου μαζί με προσωπικό και τη Διευθύντρια της Αιμοδοσίας γιατρό κ. Σταθοπούλου.

Π. ΒΛΑΧΟΣ

☆☆☆

Η δεύτερη ομάδα αιμοδοτών του Συλλόγου μας. Τα ονόματά τους έχουν δημοσιευθεί στο τεύχος του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», μηνός Απριλίου. Έχει προηγηθεί και άλλη ομάδα που και εκείνων τα ονόματα έχουν δημοσιευθεί.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ό Σύλλογος βοηθά τό χωριό, διατηρεί τή σύμφιξη των σχέσεων των άπανταχού συγχωριανών, τρέχει στους άσθενείς, παρευρίσκεται σέ εύχάριστες και δυσάρεστες περιπτώσεις των συγχωριανών και καλλιεργεί τήν αγάπη των Νεχωριτών.

Έάν πιστεύεις και σϋ στό άνωτέρω, γράψου μέλος του Συλλόγου σου, γιά ήθική και υλική συμπαράσταση. Ό Σύλλογος είναι πάντα κοντά στους Νεχωρίτες, άς έρθουν και αύτοί κοντά του.

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ 18.6.1989

Έγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους 257 (απ' αυτούς οι 17 πεθαμένοι, αλλά μη διαγεγραμμένοι).

Εψήφισαν 188 (μέσα σ' αυτούς 3 ξένοι: δικαστικός αντιπρόσωπος και φρουρά).

Έλαβαν:

α) Εθνική Βουλή

Ν.Δ. 132, ήτοι:

Δελημήτσος	33
Καραγκούνης	2
Κωσταράς	16
Μιμής	3
Παπαϊωάννου	10
Σταμάτης	2
Φωτόπουλος	63
Χούτας	2
ασταύρωτο	1
ΠΑΣΟΚ 46, ήτοι:	
Δημητρακόπουλος	25

Κουτσομπίνας	2
Ροκόφυλλος	4
Σερπάνος	7
Χρόνης	1
ασταύρωτο	7
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ	2
ΧΡ. ΔΗΜ.	1
άκυρα	7
β) Ευρωβουλή	
Ν.Δ.	132
ΠΑΣΟΚ	42
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ	2
ΧΡ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	1
Ε.Ρ.Κ.	2
ΟΙ.ΚΙ.ΠΑΝ.	1
ΔΗ.ΑΝΑ	1
Ν. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ	1
ΕΠΕΝ	1
ΕΔΗΚ	1
Κ.Κ.Εσ.	1
άκυρα	3

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Ο Αθανάσιος Γ. Καλαθάς και η Δ)δα Γιώτα Συκή αρραβωνιάστηκαν.

— Ο Ιωάννης Αναστ. Μάρρος και η Δ)δα Ελένη Κρέστη αρραβωνιάστηκαν.

Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

— Ο Νικόλαος Απ. Μαρούδας και η Αθηνά Ζωγράφου παντρεύτηκαν στο Αγγρίνιο.

— Η Καίτη Σταύρου Αγγελάκη και ο Χαίρη Σιμίθ, παντρεύτηκαν στην Αθήνα. Καλορίζικιο.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Ο Αυγερινός και η Θεανώ Αλεξιάδη βάπτισαν το αγοράκι του Γεωργίου και της Ρέας Μάντη και το ονόμασαν Κωνσταντίνο.

— Ο Κωνσταντίνος Σαλτός βάπτισε το αγοράκι του Μάκου και της Βάσως Παπαχρήστου και το ονόμασαν Παντελή.

— Ο Νικόλαος Απ. Μαρούδας βάπτισε το αγοράκι του Ιωάννου και της Χαρίκλειας Λαζοδήμου και το ονόμασαν Γεώργιο.

— Ο Κωνσταντίνος και η Θεοδώρα Κυριακάκου, βάπτισαν το κοριτσάκι του Αντωνίου και της Σούλας Σικωσίλα (το γένος Κωνσταντίνου Λειβαδίτη) και το ονόμασαν Γεωργία. Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό η Αικατερίνη χήρα Δ. Μπουραζέρη.

— Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό η Βασιλική Κοτσιπούλη (το γένος Ευθ. Βλάχου).

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό η Ευαγγελία χήρα Ν. Καλαθά.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Αγγρίνιο η Θεοφάνη Τσιμπουράκη, μητέρα της κ. Νένας Αλέκου Φλώρου.

Θερμά συλλυπητήρια σ' όλους τους οικείους των.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους Νεχωρίτες που συμπαραστάθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στο θάνατο της αγαπημένης μας μητέρας

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΜΠΟΥΡΑΖΕΡΗ

Τα παιδιά της: Κωνσταντίνος Μπουραζέρης, Ελένη Ευαίδη και Κούλα Πλακοπίτα.

*

Ευχαριστούμε θερμά το Σύλλογο Νεχωριτών και όλους όσους μας συμπαραστάθηκαν στην ασθένεια και στο πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μας

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ
ΣΠ. ΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ο σύζυγός: Σπύρος Κοτόπουλος. Τα αδελφία της: Νίκος — Ευτυχία, Θανάσης, Μαργδαληνή Βλάχου. Τα ανίψια της.

*

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους Νεχωρίτες που συμπαραστάθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στο θάνατο της αγαπημένης

Κουωνικά

νης μας μητέρας και γιαγιάς

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ

χήρας ΝΙΚ. ΚΑΛΑΘΑ

Τα παιδιά της: Γεώργιος και Γκόλφω Καλαθά, Βασιλική και Ανδρέας Κούκουνας. Τα εγγόνια της.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ

— Ο Βασίλειος Π. Μέρμηγκας που υπηρετεί στο Ναυτικό, τοποθετήθηκε ως κοινοτικός γιατρός στο Αγαθονήσι της Δωδεκανήσου.

— Στο στρατό υπηρετούν ως κληρωτοί οι: Γεώργιος Δημ. Πανάγος, Γεώργιος Κων. Πανάγος και Δημήτριος Ιωάν. Παπακώστας.

— Ο Εμμανουήλ Στεφ. Μάντης ονομάστηκε Δόκιμος ανθυπολοχαγός, Διαχειριστής στο Υγειονομικό.

Ευχόμαστε σε όλους «καλή άφεση».

ΩΡΕΕΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Εις μνήμη της αειμνήστου μητέρας τους ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Δ. ΜΠΟΥΡΑΖΕΡΗ, τα παιδιά της κατέθεσαν στο Σύλλογό μας:

— Ο γιός της Κωνσταντίνος Μπουραζέρης δρχ. 5.000 και

— Η κόρη της Κούλα Πλακοπίτα δρχ. 5.000.

*

Ο Δημήτριος Ντούζος επί τη συμπληρώσει 6 μηνών από του θανάτου της συζύγου του ΜΑΡΙΑΣ, κατέθεσε στο Σύλλογό μας δρχ. 5.000.

*

Ο Γεώργιος Καλαθάς στη μνήμη της μητέρας του ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ, κατέθεσε στο Σύλλογό μας, για τους σκοπούς του δρχ. 5.000.

*

— Η Αικατερίνη Κ. Μάρρου στη μνήμη του συζύγου της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΡΟΥ πρόσφερε στον Σύλλογό μας 5.000 δρχ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
«ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

Επεστράφησαν φύλλα του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» μηνός Απριλίου 1989, που είχαν σταλεί στους κάτωθι αποδέκτες στην Αμερική:

SKEPARNIAS LEON NICK.
SCACIAS COSTAS CEOR.
MAYROS EYTH NICK.
MAROUDAS JOHN AP.
SCACIAS ATH. COSTA.

Παρακαλούμεν οι ίδιοι ή οποιοσδήποτε γνωρίζει αλλαγή διεύθυνσής των να μας ενημερώσει.

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ

Στο προηγούμενο φύλλο και στην στήλη «ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ», παραλείφθηκε από λάθος του Διοικητικού Συμβουλίου το όνομα του κ. Αθανασίου Βλάχου. Ζητάμε συγγνώμη, αλλά είναι ευκαιρία να τονίσουμε την προσ

φορά του που πράγματι τον τιμά ιδιαίτερα λόγω της ηλικίας του. Ας γίνει παράδειγμα για πολλούς και πάσης επίσης ηλικίας.

Θα χαρούμε εάν στο επόμενο φύλλο, έχουμε να γράφουμε και άλλα ονόματα εθελοντών. Περιμένουμε.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο εκλεκτός συγχωριανός μας και δόκιμος συγγραφέας πολλών βιβλίων κ. Δημήτριος Γρ. Ντούζος, εξέδωσε τελευταία δύο αξιόλογα βιβλία:

1. «Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ» (ΓΛΩΣΣΑ—ΓΡΑΜΜΑΤΑ), που περιέχει σύντομη αναφορά στην Ελληνική γλώσσα και γραφή, την ελληνική πνευματική παραγωγή από τον Όμηρο μέχρι σήμερα και 600 περίπου Έλληνες συγγραφείς και τα σπουδαιότερα έργα τους.

Το βιβλίο αυτό έτυχε ευμενέστατης κριτικής κι ο συγγραφέας έλαβε πλήθος συγχαρητηρίων επιστολών. Μεταξύ αυτών είναι και των Αρχιεπισκόπων Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ, Βορείου και Νοτίου Αμερικής κ. Ιακώβου, του Μητροπολίτου Κω και πολλών ανθρώπων των γραμμάτων.

2. «ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ». Περιέχει 48 νεανικά ποιήματά του, άλλα δημοσιευμένα και άλλα ανέκδοτα.

Πωλούνται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και κυρίως στον κ. Στρατή Φιλιππότη (Σόλωνος 69 και Ασκληπείου, τηλ. 36.29.642 και 36.41.488). Επίσης στο γραφείο του Συλλόγου με σχετική έκπτωση στα μέλη του.

Ο συγγραφέας διαθέτει και ολίγα αντίτυπα από το βιβλίο του «ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ» που εξέδωσε το 1961, για όσους νέους συγχωριανούς δεν το έχουν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας συγκαίρει τον συμπατριώτη μας κ. Δημ. Ντούζο για την εργασία αυτή, που πράγματι είναι αξιόλογη και τιμά και τον ίδιο, και τους Νεχωρίτες για την συγγραφική του δράση.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Τα: Αραχωδίτικα Νέα, Αγιοδημητριάτικα Νέα, Η Ανάληψη (Δερβέκισσα), Περιοδικά Νέα, Θαυμακός, Τα Νέα της Ρούμελης, Η Φωνή του Βάλτου, Τα Νέα της Ο.Ρ.Ε., Ο Εύρυτος, Τα Φθιώτικα Νέα, Τα Φουρνιώτικα Νέα.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Ο Σπύρος Π. Βλάχος πήρε το δίπλωμα Αγγλικής PROFICIENCY του Καίμπριτζ Αγγλίας.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Βασιλική Σακελία ΔΡΧ. 3.000
Κωνσταντίνος Σακελίας ΔΡΧ. 3.000

Δημ. Λαμπρακόπουλος	5.000
Γεώργιος Ν. Μάλλιος	1.000
Καίτη Κωτάκη (το γένος Ι. Λάππας)	2.000
Κωνστ. Παπαϊωάννου	1.000
Γρηγόριος Παπαϊωάννου	1.000
Σταύρος Αγγελάκης	700
Αθανάσιος Κοπάνης	1.000
Ελένη Κωτσάλου	300
Τασία Κατσαντώνη	300
Αντώνιος Κανέλλος	500
Νικόλαος Καρανδρίκας	500
Ιωάννης Λούπας	500
Σπυριδούλα Μάλλιου	500
Ελένη Γ. Μάλλιου	500
Δήμητρα Μπουλά	100
Νικόλαος Μαζιάς	1.000
Δημ. Μπαλαφούτας	1.000
Σταύρος Μασγάλας	300
Κωνστ. Πανάγος	500
Κωνστ. Παπακώστας	500
Δημ. Παπακώστας	500
Σπύρος Πλάκας	500
Σωτήριος Χολέβας	1.000
Σάχος Γρίδας	500
Ιωάν. Χααραλαμπόπουλος	500
Ιωάννης Πανάγος	500
Αριστείδης Πανάγος	1.000
Σπύρος Κοτόπουλος	200
Γεώργιος Μάρρος	600
Βασιλική Χαρμαντζή	150
Γεώργιος Ζκρικάδας	600
Κωνστ. Φούρλας	1.000
Κωνστ. Πλάκας	500
Χρήστος Κρανιάς	500
Μαρία Σπανού	700
Αγαθή Κ. Σπανού	2.000

Από την Αμερική

	ΔΟΛ.
Νικόλαος Θ. Καλαθάς	20
Ιωάννης Ν. Καραγιάννης	20
Δημ. Ν. Πατερέκας	50
Αθανάσιος Γ. Ντούζος	20
Ειρήνη Μασγάλα	20
	ΔΡΧ.
Κωνστ. Ν. Μάλλιος	5.000
Ιωάννης Ν. Μάλλιος	5.000
Δημ. Χ. Μπούρας	5.000

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

✓ Προτάθηκε στον συγχωριανόν μας κ. Αλέκο Φλώρον να αναλάβει υπηρεσιακός υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης στις πρόσφατες εκλογές, όπως είχε συμβεί και στις εκλογές του 1985, αλλά ο κ. Αλ. Φλώρος δεν απεδέχθη την πρόταση.

✓ Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε από τούτη δω τη στήλη τον κ. Ιωάννη Ευθ. Παγάρο από την Αμερική, ο οποίος δώρησε στον Σύλλογό μας 12 μεγάλες σε μέγεθος φωτογραφίες, 6 με άπαφη του Ιερού Ναού του χωριού μας, και 6 με την άποψη του Δημοτικού Σχολείου μας. Η αξία τους υπερβαίνει τα 175 δολάρια. Οι δύο από κάθε μία άπαφη έχουν τοποθετηθεί στην αίθουσα του Συλλόγου μας.

✓ Στις 23 Αυγούστου ημέρα πανηγύρεως, θα πραγματοποιηθεί στο χωριό λαχειοφόρος αγορά από τον Σύλλογό μας για τους σκοπούς του. Οποιοσδήποτε θέλει να προσφέρει δώρο για την εν λόγω λαχειοφόρο αγορά, μπορεί να το παραδώσει σ' οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ειδικά στον κ. Κωνσταντίνο Μάντη, και στο κατάστημα του κ. Ιωάννου Δ. Μάλλιου, οδός Χαρ. Τρικούπη 7—9 τηλ. 36.21.760.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ
ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

ΓΑΜΗΛΙΑ ΕΘΙΜΑ
(Το φίλημα της νύφης)

Διάβασα, πρόσφατα, στο μονόπρακτο «Ο Γάμος» του Ρώσου θεατρικού συγγραφέα Άντον Τσέχωφ (μετάφραση Λ. Καλλέργη, τόμ. 2, έκδ. ΔΩΔΩ-ΝΗ) τὰ εξής:

Πρώτος διάλογος (σελίδα 224):

— ... νὰ πιούμε στην ύγεια του γαμπρού και της νύφης. Τί πικρό που είναι τὸ κρασί!

— Πικρό! πικρό! Νὰ γλυκαθεῖ ἀπὸ τὸ γαμπρό... (Ὁ γαμπρὸς καὶ ἡ νύφη φιλοῦνται).

Δεύτερος διάλογος (σελίδα 231):

— ... καὶ τὸ ψωμί εἶναι πικρό, δὲν πᾶει κάτω...

— Πικρό! πικρό! Νὰ γλυκαθεῖ ἀπὸ τὸ γαμπρό... (ὁ γαμπρὸς καὶ ἡ νύφη φιλοῦνται).

Καὶ μιὰ ὑποσημείωση (σελ. 224): «Παλιὰ ρωσικὴ συνήθεια: Φωνάζουν ἔτσι ὅλοι μαζί γιὰ ν' ἀναγκαστεῖ ὁ γαμπρὸς νὰ φιλήσει τὴ νύφη».

Λοιπόν, ἄθελά μου, θυμήθηκα ὅτι γίνεται τὰ τελευταῖα χρόνια στὸ τραπέζι τοῦ Νεχωρίτικου γάμου: Ὁ γαμπρὸς, δὲν οἱ καλεσμένοι χτυπάνε ρυθμικά τὰ μαχαιροπήρουνα στὰ πιάτα, πρέπει νὰ φιλήσει τὴ νύφη. Αὐτὸ τὸ «χοῦι» μᾶς τὸ φερσαν, μεταπολεμικά, οἱ Νεχωρίτες «Ἀμερικάνοι». Τὸ 'κα, αν στὸν ἕνα γάμο, τὸ 'καμαν στὸν ἄλλο και πᾶει νὰ γίνει συνήθεια.

Θεατρνισμός! («Γεννήκαμε θέατρο» λέει ὁ λαός). Θεατρνισμός σκέτος. Καὶ ἄσχετος, βέβαια, πρὸς τὰ παραδοσιακά καὶ σοβαρὰ γαμήλια ἔθιμά μας.

ΔΗΜ. Φ.

ΕΛΠΙΔΕΣ

Κι αν η φουρτούνα είναι βαριά πάλι θα γαληνέψει.

Κι αν ο καιρός είναι κακός πάλι θα ημερέψει.

Κι αν το κακό είναι πολύ πάλι θα λιγοστεύει.

Κι αν η Ελπίδα είναι μικρή είναι για να χωρέσει.

Κι αν το καράβι είναι παλιό πάλι θα ταξιδέψει.

Κι αν το ταξίδι είν' μακρινό κι αυτό θα κοντινέψει.

Κι αν το καλό είν' λιγοστό κι αυτό θα μεγαλώσει.

Κι αν το θάρρος είν' δειλό κι αυτό θα ανδρώσει.

Κι αν η ψυχή πονά παντού κι αυτή θα ησυχάσει.

Κι αν η φωνή του διπλανού δεν θέλει να με χάσει!!!

Κι αν το πρωί αργεί να 'ρθει είναι πούνα χειμώνας.

Είναι μια δύσκολη στιγμή κι ας φαίνεται Αιώνας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤ. ΜΑΝΤΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Κ. ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ

- ★ ΚΑΡΤΕΣ
- ★ ΜΠΛΟΚ — ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ
- ★ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ
- ★ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
- ★ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΑ
- ★ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ
- ★ ΒΙΒΛΙΑ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
- ★ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
- ★ ΠΡΟΣΠΕΚΤΟΥΣ
- ★ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΝΤΥΠΑ

ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ 18—20

ΟΜΟΝΟΙΑ, ☎ 52.36.835

ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ

Γυρίσματα είναι λιανοτράγουδα (δίστιχα), άδόμενα ένδιάμεσα ή ως έπωδός στα τραγούδια του τραπεζιού (τραγούδια της τάβλας, βραστά) σε γρήγορο νηχό, άπολυτό ή συρτό.

Ο τραγουδιστής «βράζει» βράζει κι απ' τ' άπολάει, τ' ο γυρίζει στ' άλλωρο», διακόπτοντας έτσι τη μονοτονία την άκίνησία, τη μελαγχολία, που φέρνει τ' άργόρυθμο και μακρόσυρτο τραγούδι του τραπεζιού.

Τα γυρίσματα (άσχετα, συνήθως, με τ' νόημα του κυρίως τραγουδιού που συνοδεύουν) είναι, παραδέ, της αγάπης παινέματα, του σεβδά καημού, της νιότης ξεθυμάσματα, αλλά και της ξενιτιάς και γνωμικά και εύχεται, ακόμα και του κρασοποτιού προτρεπτικά και στα «γιομάτα» ταιριαστά.

Μερικά τραγούδια (λ.χ. ή ιτιά, ο ήλιος βασιλεύει, ή Ζαχαρούλα, ή Λενιώ, του γάμου κ.ά.) δεν είναι παρ' άρμαθιασμένα γυρίσματα.

Από τα τόσα και τόσα που έχω άκούσει (και τραγουδήσει) κορφολογώ εδώ μι' τριανταριά «γυρίσματα της αγάπης»:

- 1.— Τίνος νά τ' οίπ'ω
τ' ο ντέρτι πού τραβώ;
- 2.— Ζαλίζομαι, ζαλίζομαι,
σύντα σε συλλογίζομαι.
- 3.— Μάγια μ' οίχες καμωμένα
και τρελαίνονται για σένα.
- 4.— "Ας μ' άφήνανε να στέκω
μέρα νύχτα να σε βλέπω.
- 5.— Μαύρα μάτια και μεγάλη
ζυμωμένα με τ' γάλα.
- 6.— Για μαύρα μάτια χάνομαι, για γαλανά πεθαίνω,
γι' αυτά τ' κρασογαλανά στον τάφο μέσα μπαίνω.
- 7.— Θάλασσα βαρεί τ' κύμα,
σ' αγαπώ δεν είναι κρίμα.
- 8.— Τ' ο λένε τ' ο πούλακια στα κλεισορέματα,
πώς σ' αγαπώ, μικρή μου, δεν είναι ψέματα.
- 9.— Λιγνό μου κυπαρίσσι λυγρό ή κορφοδά σου
και ποιός θα τ' ο γλεντήσσει τ' ο μορφοδά σου;
- 10.— "Ελα να σε φιλήσω, και φίλα με κι εσύ
κι αν θα τ' ο μαρτυρήσω, μαρτύρα το κι εσύ.
- 11.— Τ' ο μεσιάνυχτα τ' ο πόρτα σ' άνοιξα
και τ' ο χαρουγή σου πήρα τ' ο φίλι.
- 12.— "Ο πλάτανος θέλει νερό κι ο έλατος άέρα
και τ' ο κορίτσι φίλημα όσο να πάρ' ή μέρα.
- 13.— "Η αίρα μες τ' ο στάρι δεν έχει διαλεμό,
κορίτσι στο κρεβάτι δεν έχει χορταμό.
- 14.— "Η αίρα μες τ' ο στάρι κι ο βίκος στη φακή,
κορίτσι φιλημένο δεν κάνει προκοπή.
- 15.— "Ω Παναγιά μου Δέσποινα, έμπα κι εσύ στη μέση
να πάρω κείνον π' αγαπώ γιατί άλλος δέ μ' άρέσει.
- 16.— Μή με δέρνεις, μάνα, με τ' άργαλειού τ' αντί
κι εγώ θα τονε πάρω τ' ο γυιό του Κωνσταντή.
- 17.— Ρίνα, Κατερίνα, μή βαλαντώνεσαι (ή, μή φαρμακώνεσαι)
τ' ο Κυριακή σε παίρνω και λευτερώνεσαι.
- 18.— Δίπλα τ' ο μπηξες, "Ελένη,
τ' ο μαχαίρι και δέ βγαίνει.
- 19.— Γελάς, γελούν τ' ο δέντρα κι ανθίζουν τ' ο κλαριά,
τ' ο κάλλη σου, Καλλιόπη, δεν τ' ο είδα στο ντουινά.
(ή, τ' ο νάζια σου, κυρά μου, δεν τ' ο χει άλλη καμιά).
- 20.— Ζαχαρούλα τ' ονομά σου
και γλυκό είν' τ' ο φίλημά σου.
- 21.— Βασιλικούλα στ' ονομα, βασιλικός στη χάρη
και βασιλόπουλον αυτός που θέλει να σε πάρει.
- 22.— Βασίλω μ', τ' ο κουμπούρια σου με τί τά 'χεις γιομάτα;
βαριά πανάθεμά τα!
- 23.— Φέτο θα 'χουμε στάρια, θα 'χουμε και κρασιά
και φτήνεια στα κορίτσια κι ακρίβεια στα παιδιά.
- 24.— "Αέρας τ' ο φυσάει τ' ο φύλλα στα κλαριά,
παπάς να τ' ο βλογάει κορίτσια και παιδιά.
- 25.— "Αέρας τ' ο σηκώνει τ' ο φύλλ' απ' τ' ο κλαριά,
παπάς να τ' ο ανταμώνει κορίτσια και παιδιά.
- 26.— Καινούργι' αγάπη και παλιά με βόλανε στη μέση,
γυρίζω γλέπω τ' ο παλιά καινούργια δέ μ' άρέσει.
- 27.— "Οπόχει δυό αγαπητικές, έχει χαρά μεγάλη,
σαν τ' ο χαλάσει με τ' ο μιά, πααίνει με τ' ο άλλη
(ή, όντας πεισμώνει με τ' ο μιά, πααίνει με τ' ο άλλη).
- 28.— Καλογεράκι θα γενώ να σώσω τ' ο ψυχή μου,
μά δέ μ' άφήνει ο διάτανος που έχω στο βρακί μου.
- 29.— Κορίτσι δεν αγαπήσα ποτέ με τ' ον παρ' ο μου,
παρ' ο με τ' ο τραγούδι μου και με τ' ον ταμπουρά μου.
- 30.— Ξέρω τραγούδια θάλασσα και τ' ον νηχούς διαλέω,
γ' ο αγάπη μου δεν είναι δώ κι εγώ τίνος τ' ο λέω;

ΔΗΜ. Φ.

ΕΠΙΚΑΙΡΟ

ΘΗΜΩΝΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΣΤ' ΑΛΩΝΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

«Στ' αλώνια καλοσάρωτα
(και ξεχορταρισμένα
θα ξεπλωθούν οι θημωνιές,
(ξανθόμαλλες πλεξίδες».

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Τ' αλώνια του χωριού ανήκουν στον παλιό εκείνο καιρό. Οι παλιότεροι κοντεύουν να τα ξεχάσουν, οι νεώτεροι λίγα γνωρίζουν.

Στο Δελτίο του Νεχωρίτη (Νοέμβριος 1978, σελίς 1 και 3), με τον τίτλο «ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ» είχαν αφιερωθεί λίγα λόγια στ' αλώνια.

Ας ξεθημωνιάσουμε λίγες από τις αναμνήσεις μας και να τις απλώσουμε στο παρ' ον αφιέρωμά μας, με τη σημείωση ότι αυτό δεν είναι προ' ον λαογραφικής έρευνας, αλλά μια απλή καταγραφή, η κατά τη σύγχρονη έκφραση μαγνητοσκόπηση, αυτών που θυμώμαστε, ξέρουμε, ή ακούσαμε, χωρίς τ' ο θέμα να εξαντλείται.

Ακούμε σήμερα να λένε «ΨΗΛΑ ΑΛΩΝΙΑ», «ΓΛΑΒΑ Τ' ΑΛΩΝΙΑ», Τ' αλώνια της Παλιόγυρνας, του "Αϊ - Γιάννη και άλλα αλώνια, στα καλαθείκα, στο Παλιονέχωρο και σε άλλα σημεία του χωριού.

Από τ' ο τοποθεσίες που υπάρχουν και σώζονται σήμερα τα Πέτρινα - Πλακώστρωτα αλώνια, φαίνεται ότι αυτά γίνονταν σε κατάλληλα μέρη, δηλαδή να έχουν ήλιο για να αποξηραίνονται τα στάχυα και να φυσάει αέρας για τ' ο λίκνισμα.

Σε λιγοστές περιπτώσεις στην κατοχή και μετά τον επαναπατρισμό των χωριανών, χρησιμοποιήθηκαν χωμάτινα αλώνια αλειμμένα με γελαδοσβουινία για να συγκρατείται τ' ο χούμα και να μην ανακατώνεται με τ' ο στάρι.

Τον Ιούνιο μήνα, τ' ο θεριστή όπως τον λένε, οι χωριανοί με τα δρεπάνια τους θέριζαν τα στάρια, τ' ο βρίζα και τα κριθάρια τους.

Τ' ο βρίζα και τ' ο κριθάρι συνήθως τα στούμπαναν και τις λιγότερες φορές τ' ο αλώνιζαν.

Τ' ο αλώνισμα γινότανε βασικά με τα στάρια. Κάθε χρόνο ο πρώτος που θα αλώνιζε σε κάποιο πέτρινο αλώνι, τ' ο καθάριζε, τ' ο ξεχορτάριζε και βούλωνε τις σχισμές που υπήρχαν ανάμεσα στα πλάκες, και τέλος τ' ο σάρωνε για να νάναι πεντακάθαρο.

Τ' ο πέτρινο αλώνι (ή πλακοστρωμένο) ήταν κυκλικό, στρωμένο με άσπρες, ή μαύρες χοντρές πλάκες, με ορισμένη τεχνική και διάταξη. Στην άκρη και γύρω - γύρω έμπαιναν οι μεγαλύτερες πλάκες, λίγο υπερυψωμένες με κλίση προς τ' ο κέντρο του αλωνιού, για να μη φεύγει έξω τ' ο στάρι και τ' ο άχυρο.

Στ' ο κέντρο του αλωνιού άφηναν μια μόνιμη τρύπα, όπου μπηγνάνε τ' ο στρίτρο (στύλο), ο οποίος ήταν ένα γερό παλούκι, συνήθως από Κέδρο, για να δένονται με τριχιές καναδιδιές χοντρές τα ζώα που αλώνιζαν και έφερναν γύρω τ' ο αλώνι.

Τα ζώα που χρησιμοποιούν-

το ήταν φοράδες, άλογα, μουλάρια, βόδια και γαϊδούρια. Λαϊκή παροιμία λέει: «χέσκι η φοράδα στ' αλώνι».

Κοντά στο στρίτρο και πίσω από τα ζώα που αλώνιζαν ακολουθούσε ο αλωνιστής με τ' ο καμουτσίκι για να πατάνε τα χερόβολα των σταριών. Με τ' ο καμουτσίκι θάραγαν κάπου -

ΓΡΑΦΕΙ Ο

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

κάπου τα ζώα για να αλωνίζουν όσο γίνεται πιο γρήγορα, και πολλές φορές ανέμιζε στον αέρα με τις φωνές του αλωνιστή και τα σουρήματά του.

Όταν τα ζώα αλώνιζαν κι έφερναν γύρω - γύρω στ' αλώνι, οι τριχιές ή οι καναδιδιές με τις οποίες ήταν δεμένα περιτυλίγοντας στο στρίτρο και σε κάποια στιγμή έπρεπε να ξετυλιχτεί, οπότε τα ζώα άλλαζαν κατεύθυνση στο αλώνισμα.

Οι απέξω που βοηθάναν στο αλώνισμα με τ' ο δίκρανα και τα ξυλόφκυρα, μάζευαν τα χερόβολα και τα δεμάτια προς τ' ο κέντρο του αλωνιού, στα σημεία που πέρναγαν τα πόδια των ζώων που αλώνιζαν.

Τ' ο κακό μάτι, δηλαδή τ' ο μάτισμα για τ' ο την ποσότητα του σταριού και τ' ο ζώο που αλώνιζε δεν έλλειπε.

Τ' ο αλώνισμα είχε πανηγυρικό και χαρούμενο χαρακτήρα. Τ' ο τραγούδι όλων, οι φωνές και τ' ο σουρήμα (σφύριγμα) του αλωνιστή και τα χλιμιντρίσματα των ζώων, δημιουργούσαν ατμόσφαιρα χαράς και κεφιού.

Τ' ο γιόμα έτρωγαν στην άκρη στ' αλώνι κάτω από τ' ο δροσιά κάποιου δέντρου έπιναν τσίπρο απ' τ' ο παγούρι, κρασί απ' τ' ο βαρελούλα, ή τ' ο νταμουζάνα και ξεμεσημέριζαν εκεί τ' ο απόγιομα, ή τ' ο βροδάκι, αν βέβαια τελείωνε τ' ο αλώνισμα, άρχιζε τ' ο λίκνισμα με τα ειδικά σύνεργα.

Οι χωριανοί έλεγαν συνήθως τα εξής «να φυσάι απόψε, να σκουδούμι αποδώ, γιατί έχουμε κι άλλες δουλειές, πουτίσματα κ.ά.».

Τ' ο νύχτα κοιμόνταν κάποιος από τ' ο οικογένεια στ' αλώνια, για να φυλάνε τ' ο στάρι, ή μήπως φυσήξει αεράκι και λίκνισουν. Λέγεται ότι αυτοί που κοιμόντουσαν κοντά στ' αλώνια είχαν δει ξοτικά και νεράιδες να χορεύουν, ή άκουσαν τραγούδια από φαντάσματα.

Όταν χαζίρευε τ' ο λίκνισμα ακολουθούσε τ' ο κοσκίνισμα με τ' ον αρέλογο (ρεμόνι), ώστε τ' ο στάρι να απαλλαγεί από τ' ο άχυρο, τις αγάνες, τις πέτρες και τα κότσυλα, για να ετοιμαστεί για τ' ο Μύλο.

Έτσι στο Μύλο αλέθεται κι έβγαινε τ' ο καθαρίο αλεύρι, για τραχανά, για «αλ' τουργάλευρο» για φύλλα πίττας και καμιά κουλούρα στους γάμους.

Αν τους ρώταγαν πώς πήγαν τα μπιρικήτια τους όλοι σχεδόν έλεγαν «δουξαμένους

ου Θεός» κι ας πήραν λίγο στάρι, ίσια - ίσια που άλειψαν τ' αλώνι.

Υπήρχε ελπίδα και απαντοχή για τ' ο άλλη χρονιά, ήλπίζαν τ' ο χρόνου καλύτερα μπιρικήτια.

Τα Πλακώστρωτα αλώνια ήταν Κοινοτικά, ή ιδιόκτητα.

Επειδή έπεφταν πολλά μαζι αλωνίσματα έμπαινε σειρά στ' αλώνι. Οι χωριανοί κουβάλαγαν τα στάρια κοντά στ' αλώνι και λίγο πιότερα έστηναν τις θημωνιές τους, ώσπου να πάρουν σειρά και να στρώσουν τα δεμάτια για αλώνισμα.

Ανάμεσα στις θημωνιές, ή στα βριζώμια με τ' ο άχυρο, έπαιζαν κρυφτούλι τα μικρά παιδιά και γέμιζαν τα σκουτιά τους με άχυρο, ή αγάνες και τα μάλωναν οι μανάδες και οι δάδες τους.

Οι χωριανοί ήταν μονιασμένοι τότε και βοηθάναν ο ένας τ' ον άλλο και απέφευγαν τ' ον τσακωμούς.

Σκληρές, κοπιαστικές εποχές τότε, αλλά ευλογημένες, ενώ οι σημερινές είναι παράξενες. Ας ακούσουμε λίγο τ' ον ποίηση τ' ο αφιέρωσε στ' αλώνια.

Ο αείμνηστος συμπολίτης μας Γ. Αθάνας τραγουδάει σχετικά:

«Δικράνι μου έχω τ' ο βοριά
(και τ' ο μαιέτρο φκυιάρι:
Παραμεράτε χωριανοί,
(διαδάτες και γειτόνοι!
Σπυρί μαζεύω μάλαμα,
(χρυσό λικνίζω, στάρι,
θα σας πραχινιάση τ' ο άχυρο,
(θα σας πουμώση η σκόνη».
«Αλώνι, νεραϊδάλωνα,
(που στοιχειώσες τ' ο ράχη
.....»

Κι ένα άλλο δημοτικό τραγούδι λέει:

«Εδώ πέρα στ' αντίπερα,
(στα πέτρινα τ' αλώνια,
στ' αλωνίζουν δώδεκα
(και δεκατρείς λικχνάνε,
η Μάρω με τ' ο Βάβα της
(αργοκοιτάει τ' ο ήλιο.
Μάρω μ' της λέει ο κουρνιαχτός
(μη σε μαυρίσει ο ήλιος.
Κι η Μάρω στέκει ολόστηση
(κι αυτό τ' ο λόγο λέει:
— Κι αν μ' αραχνιάσει ο κουρ-

(νιαχτός,
(κι αν μ' αραχνιάσει ήλιος
εγώ τ' ον πρωτολικινιστή
(άντρα μου θα τ' ον πάρω».

Δεν μπορώ να προφητέψω αν τ' αλώνια θα μας χρειαστούν στο μέλλον κι αν στα σωζόμενα σήμερα αλώνια του χωριού θα ξανακουστούν χαρές, γέλια και ηδύλαλα τραγούδια.

Έχουμε όμως ηθική υποχρέωση να τα διατηρήσουμε, ως μνημεία τ' ον κόπου, τ' ον ιδρώτα και τ' ον μόχθου των προγόνων μας. Είναι διατηρητέα.

Να μην πετροβολάμε τ' ο χθές, να μην σνομπάρουμε τ' ο φωνή τ' ον παράδοσης του χωριού, αλλά να τ' ον ηχογραφούμε στη μνήμη μας και στη σκέψη μας.

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΕ ΝΕΧΩΡΙΤΗ

"Οπου κι αν βρίσκεσαι, μην ξεχνάς τ' ο Χωριό μας.

Βοήθησέ τ' ο όσο μπορείς κι όταν μπορείς, για να τ' ο βρείς καλύτερο σαν Ξεναπάς.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

● Επίσης κατασκευάστηκε ο μαντρότοιχος πριν από τη θρύση Κατσαούνη δίπλα στη Γούρνα, και στο μέρος που είχε υποστεί καθίζηση το κατάστρωμα του δρόμου.

● Με μεγάλη ανησυχία βλέπουμε και στην περιοχή του Νεχωρίου πολλά έλατα να ξηραίνονται. Πράγματι η εικόνα είναι τραγική και εάν δεν ληφθούν μέτρα από την πολιτεία, η οποία πιστεύουμε να είναι ενήμερη για την κατάσταση αυτή, κινδυνεύουμε να μείνουμε χωρίς τον πνεύμονα αυτόν που είναι η ζωή όλων μας. Είναι το οξυγόνο της ζωής μας. Δεν φτάνει που στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχουμε χάσει χιλιάδες στρέμματα δασών από τις πυρκαγιές, τώρα έχουμε και το φαινόμενο αυτό να ξηραίνονται και τα έλατα. Επισημαίνουμε το γεγονός αυτό και επιζητούμε ότι η πολιτεία θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα να σταματήσει η καταστροφή αυτή.

● Με χαρά πληροφορηθήκαμε ότι κατά την προεκλογική περίοδο, υποψήφιοι των

κομμάτων επεσκέφθηκαν και το χωριό μας. Ελπίζουμε να ενημερώθηκαν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ορεινά χωριά μας, και ιδιαίτερα του οδικού δικτύου, που είναι σε κακή κατάσταση και που επιδεινώνεται πάρα πολύ τον χειμώνα.

● Με λύπη βλέπουμε ότι το κοινοτικό τηλέφωνο δεν λειτουργεί ακόμα. Πράγματι είναι αποκαρδιωτικό το ότι κανείς Νεχωρίτης δεν προσεφέρθηκε να το αναλάβει, κανείς δεν θέλει να προσφέρει στον συνάνθρωπό του Νεχωρίτη. Πώς να το κάνουμε. Ο άνθρωπος πρέπει να προσφέρει και κάτι στην Κοινότητα, στον συνάνθρωπό του και ιδίως στους χωριανούς του, σε μια περιοχή που το τηλέφωνο στο χωριό μας είναι απαραίτητο, είναι πρώτη ανάγκη για κάθε περίπτωση. Ας συνεισθάνοντο όσοι μπορούν να προσφέρουν ακόμα και εθελοντικά, να λειτουργήσει το κοινοτικό τηλέφωνο, και να μην έχουν μόνον απαιτήσεις. Ίσως να είναι σκληρή η κριτική αυτή, αλλά αναγκαία.

ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΣΤΑΧΤΗΣ ΣΤΡΑΝΩΜΗΣ — ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ

Τα λουτρά Στάχτης από τις αρχαιότερες και σπουδαιότερες της Αιτωλοακαρνανίας, βρίσκονται στη Στράτωμα Ναυπακτίας, σ' ένα μαγευτικό τοπίο που σκεπάζεται από υπεραιωνόβια πλατάνια. Η ομορφιά του τοπίου προδιαθέτει ένα φυσικό περιβάλλον ίσκιων και δροσιάς, ιδανικό για ξεκούραση το καλοκαίρι.

Έχει δυο προσπελάσεις προσέγγισης. Από τη Ναύπακτο μέσω Παλαιοπόργου - Σίμης - Δορβιτσάς (45 περίπου χιλιόμετρα) και από το Θέρμο Τριγωνίδος μέσω Αθαρίχου - Πόδου - Ριγανίου (20 περίπου χιλιόμετρα).

Η πηγή ανήκει στον Ε.Ο.Τ., αλλά την εκμετάλλευση την έχει

παραχωρήσει στην Κοινότητα Στρωμνής πριν από 40 και πλέον χρόνια.

Εδώ και δυο χρόνια τώρα, η Κοινότητα εγκατέστησε νέο διάδοχο τους Στρωμνίτες αδελφούς Σπαρτινού, οι οποίοι έκαμαν μια ριζική ανακαίνιση της λουτροπηγής, με αποτέλεσμα να καθίσταται πιο ευχάριστη και άνετη η διαμονή των λουομένων.

Στη διάρκεια της θερινής περιόδου (Ιούλιος — Αύγουστος) λειτουργούν υδροθεραπευτήριο, με 14 λουτήρες, διόροφο πέτρινο Ξενοδοχείο με 25 δωμάτια, διάφορα άλλα οικήματα 30 περίπου δωματίων, εστιατόριο, και μπαρ καφεενείο.

Οι σωστικές θεραπευτικές ιδιότητες της πηγής που έχει θερμοκρασία 25,70 (είναι: αρθρίτιδες, ρευματισμοί, φυματίσεις, δερματικές ασθένειες, κυστίτιδες, δυσπεψίες, υπερχλεροδίες κ.λπ.

Στόχος των αναδόχων στα επόμενα προσεχή χρόνια είναι να ανεβάσουν το επίπεδο διαμονής και εξυπηρέτησης, έτσι ώστε η θεραπεία να επιτυγχάνεται με τον τόνο διασκέδασης και άνεσης, βασικό ψυχολογικό παράγοντα της λουτροθεραπείας σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές και την άφλογη εξυπηρέτηση που ήδη έχουν καθιερώσει.

Τέλος, με την οικονομικοτεχνική και αρχιτεκτονική μελέτη που συνέταξαν και κατέθεσαν οι ανάδοχοι στο αρμόδιο Υπουργείο για την ένταξη της πηγής στα Μ.Ο.Π., φιλοδοξούν την κατασκευή ενός έργου σημαντικού και ωφέλιμου για την εξυπηρέτηση της περιοχής και ολόκληρου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, μετατρέποντας σ' ένα μονιμο θεραπευτικό και τουριστικό θέρετρο της Επαρχίας Ναυπακτίας.

ΝΙΚΟΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΑ

«ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΧΟΛΕΙΟ»

Συνέχεια από το προηγούμενο.

Μετά το Ζωγανά θα δασκαλέψουν τρεις Νεχωρίτες γραμματοδιδάσκαλοι: ο 'Αλέξιος 'Αλπογιάννης, ο Νικόλαος Παπαϊωάννου και ο 'Αλέξιος Παπαλέξης.

Ο 'Αλέξιος Κ. 'Αλπογιάννης (έτσι είναι γραμμένος στα παλιά Μητρώα, άλλ' αργότερα θα μετονομαστεί Κοτίνης — γεννήθηκε το 1854, πέθανε στη Ναύπακτο το 1934), ο γνωστός παπ - 'Αλέξης, με γραμματικές γνώσεις ελληνικού ή, το πιθανότερο, ιερατικής σχολής, πρέπει να δασκάλεψε δυο - τρεις φορές. Πρώτη φορά μετά το Ζωγανά (ως το 1888). Δεύτερη φορά μετά τον Παπαϊωάννου (1889—90), γέροντες μου

έλεγαν «έβγαλα το σχολείο το 1890 με δάσκαλο τόν Παπαλέξη, τόν παπά». Τρίτη φορά όταν ο «Πανταγείας» στρατεύτηκε (1892—93). 'Αλλ' ο παπ 'Αλέξης θα περιοριστεί τελικά και θ' άφοσιωθεί στα ιερατικά του καθήκοντα (έφημέριος 1884—1930).

Ο Νικόλαος Κ. Παπαϊωάννου (έγγονος του Παπαγιάννη, γεννήθηκε το 1868, πέθανε στο Καρπενήσι το 1929) ήταν απόφοιτος 'Ελληνικού. Δασκάλεψε στο Νεχώρι ένα - δυο χρόνια, πιθανόν το 1888 με 1889, υπηρέτησε στη Χωροφυλακή (1890—1917), δούλεψε ως λογιστής, έκαμε έφοριακός υπάλληλος και κοινοτικός γραμματέας στο Καρπενήσι, όπου και έγκαταστάθηκε. 'Απόγονοί του

οί Παπαϊωανναίοι του Καρπενησιού (οί πληροφορίες μου από τόν γυιό του Κώστα Ν. Παπαϊωάννου, τόν όποιο εύχαριστώ). Στο Νεχώρι ήταν περισσότερο γνωστός με τόν παρωνύμιο «Μπωγωνάκης». 'Εμεινε παροιμιώδης ή έπιμελημένη, ή άψογη έμφάνισή του. Γιουρτή - καθημερινή «στέκεται στ' άγκάθι». «Σάν τόν Μπωγωνάκη δά!» «Πάηνε, λένε, ποδαράτα στό Καρπενήσι νά μπερμπεριστεί. 'Ερραψε, κάποτε, μιá κάπα — μιάν άσπροσεραδωμένη καί καλοκεντισμένη κάπα — καί στό διάλειμμα τήν έρριχνε σέ μιá τριανταφυλλιά (πού ήταν στήν αύλή τής εκκλησίας —έκει ήταν τό σχολείο τότε) νά ιδεί πώς φαντάζει.

Ο 'Αλέξιος Β. Παπαλέξης (στό παλιά Μητρώα είναι γραμμένος Παπαλέξης, αλλά στό κατοπινά ύπηρεσιακά έγγραφα του φέρεται «Παπαλεξίου» καί ως Παπαλεξίου ύπογράφεται), γνωστότερος ως «Πανταγείας», είναι ο πρώτος Νεχωρίτης πού θα σταδιοδρομήσει στήν εκπαίδευση. Στο Νεχωρίτικο σχολείο θα πρωτοϋπηρετήσει ως γραμματοδιδάσκαλος (1890—92).

Έχω έπισημάνει τις πρώτες ύπηρεσιακές του μεταβολές. Προσόντα: «Πίνας Α' τών εύδοκίμως άσκηθέντων έν 'Αθήναις γραμματοδιδασκάλων τόν Νοέμβριον τού 1891 έτους... α)α 134, 'Αλέξ. Παπαλέξης». (Φ.Ε.Κ. 365)30.12.91, σελ. 1.336). Λοιπόν, άπολυτηριούχος ελληνικού με δραχύχρονη (40 μέρες) εκπαίδευση στό Διδασκαλείο. Κι ακόμα «ύγείας στερεά καί σώμα άρτιμελές». Διορισμός: Δέ δρέθηκε σχετική έγγραφη. Στράτευση: «Καλούνται οί κληρωτοί τού Δήμου Κλεπαίδος... Παπαλέξης 'Αλέξιος τού Βασιλείου... εις τό 9 πεζικόν Σύνταγμα Μεσολογγίου (ΦΕΚ 393)3.8.92, τ.Β'». 'Απόλυση: «'Απολύονται τής ύπηρεσίας έκ τών δημοτικών σχολείων οί εξής γραμματοδιδάσκαλοι... 19) 'Αλέξ. Παπαλέξης έκ Νεχωρίου Κλεπαίδος (ΦΕΚ 127)6.7.1893, τ. Β'»).

Με τήν άπόλυση τού Παπαλέξη κλείνει (για τό Νεχώρι) ή περίοδος τού Γραμματοδιδασκαλείου. Σέ μικρά χωριά θα λειτουργεί βελτιωμένος τύπος άναγνωρισμένου «Γραμματείου» ως τό 1905, όποτε θα έξιωθεί με τό κοινό Δημοτικό —τέσσερες τάξεις).

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Είναι γνωστό ότι η αυλαία του καλοκαιριού άνοιξε. Όλοι οι άνθρωποι, μικροί - μεγάλοι, ασχολούνται με τό πού θα περάσουν τις διακοπές τους. Στη θάλασσα, στο βουνό, στα νησιά του Ιονίου, στα Αιγαιοπελαγίτικα, ή στο εξωτερικό. Δύσκολο να διαλέξει κανείς. Καθένα από αυτά έχει τη δική του χάρη, ανάλογα με τις επιθυμίες και την ηλικία του καθενός μας.

Οι περισσότεροι θέλουν ξεγνοισιά, μακριά από σκοτούρες και άγχος.

Τα κοσμοπολίτικα κέντρα, Ρόδου, Κερκύρας, Μυκόνου, Σαντορίνης κ.ά. περιμένουν. Το Μάρκετινγκ και η διαφήμιση τα προβάλλουν. Συναγωνισμός ομορφιάς τοπίων, χαρευτικών κέντρων, τουριστικών κέντρων και λοιπών απολαύσεων.

Στα κοσμοπολίτικα μέρη, όπου καλπάζει η εξέλιξη χορταίνει ο επισκέπτης όλες τις φυλές του κόσμου, τουρίστες κάθε φυλής και προέλευσης, κουρεμένους ή μαλλιαρήδες, πλούσιους ή φτωχούς. Χορταίνει την αυπνία, τις νυχτερινές συντροφίες και απολαύσεις, τα εξοχικά κέντρα, τις καφετέριες, τις ντίσκο, τις «ροζ αμαρτίες» και τόσα άλλα.

Ο επισκέπτης αυτός χάνει το αμόλυτο οξυγόνο των βουνών,

τη γαλήνια ζωή, το γάργαρο νερό, τα καταπράσινα έλατα, τα θαύσκωτα πλατάνια, τα πανηγύρια της Αγίας Παρασκευής και της Παναγίας, την αμόλυτη φύση, τις εσπερινές παρακλήσεις του Δεκαπενταύγουστου, οι οποίες απαιτούν απλότητα, εκκλησιασμός χωρίς σορτς, ευλάβεια και ευπρέπεια.

Εάν ο σημερινός άνθρωπος θέλει πραγματικές διακοπές και όχι κοσμοπολίτικες τουριστικές ταλαιπωρίες, μόνο τα ορεινά χωριά μας προσφέρονται γι' αυτό.

Ιδιαίτερα το χωριό μας έχει πολλά θέλγητρα υπαίθριας ζωής και περιζήτητη φύση με ποικίλες εναλλαγές.

Μετά τα λουτρά μας, μετά τις μοντέρνες και φιλήδονες διακοπές μας στα τουριστικά κέντρα, ας διαθέσουμε λίγες μέρες για πραγματικές διακοπές στο χωριό μας.

Οι δρόμοι καλοί - κακοί σε βατότητα είναι ανοιχτοί και μας περιμένουν να ροδολήσουμε στο Νεχώρι. Για γραφικά παραδοσιακά ξεφλουδίσια δεν μπορεί να μας υποσχεθεί κανείς. Τό πανηγύρι και η φασουλάδα θα πραγματοποιηθούν σίγουρα και μας περιμένουν στην πλατεία του Κοτρώτσου.

N. M.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας, και όλους τους Νεχωρίτες όποι κι αν μένουν, να μας τηλεφωνούν (τηλ. 72.37.557 Κ. Μάντης) ή να μας γράφουν στα γραφεία του Συλλόγου, επώνυμα ή ανώνυμα, και να μας ενημερώνουν για Κοινωνικά ή άλλα θέματα, και για πιθανή αλλαγή της διεύθυνσης της κατοικίας τους.

Δεν είναι δυνατόν να είμαστε πλήρως ενημερωμένοι και στον χρόνο που πρέπει για τα Κοινωνικά ιδίως θέματα. Έτσι θα λείψουν και τα μικροπαράπονα που κάποιον - κάποιον ακούγονται.

Επίσης παρακαλούμε όποιον γνωρίζει την διεύθυνση του εις την Μυτιλήνη, που έμενε, Αντώνιου Ι. Μασγάλα, να μας ενημερώσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ	Τηλ. 72.37.557
Κ. ΦΟΥΡΛΑ - ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	Τηλ. 72.19.941
Κ. ΦΛΩΡΟΣ	Τηλ. 64.45.850
Δ. ΖΑΧΟΣ	Τηλ. 41.23.552
Ι. Δ. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ. 97.36.321 — 36.21.760
Ι. Α. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ. 95.17.234 — 32.29.667
Δ. ΣΑΛΤΟΣ	Τηλ. 95.24.255 — 45.26.917

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

1

Τούτο τό —μαύρα μου μάτια—
τούτο τό καλοκαιράκι.

Τούτο τό καλοκαιράκι
κυνηγούσα ένα πουλάκι.
Κυνηγούσα προσπαθούσα
νά τό πιάσω δέν μπορούσα.
Κι έστησα τ' άξόδεργά μου
κι ήρθε τό πουλί σιμά μου.
Κι από τήν πολλή χαρά μου
έχασα τά λοϊκά μου.
(τσάμικο).

2

Πέρασε —Παναγιωτούλα μου—
πέρασ' ένα καλοκαίρι.

Πέρασ' ένα καλοκαίρι
και δέ μύστειλες χαμπέρι.
—Τί χαμπέρι νά σού στείλω
πόπιασες καινούργιο φίλο;
—Κι άν τόν έπιασαν τό φίλο,
ξένος είν' και τόν αφήνω.
—Τόν αφήνεις, δέ σ' αφήνει,
θά σέ πάρει και θά φύγει.
(συρτό)

Δ. Φ.

ΕΚΛΟΓΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Με τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές εξελέχθησαν στον Νομό μας:

ΑΠΟ ΤΗ Ν.Δ.

Π. Δελημήτσος
Α. Καραγκούνης
Δ. Σταμάτης
Χ. Φωτόπουλος

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΣΟΚ

Α. Δημητρακόπουλος
Χ. Ροδόφυλος
Σ. Τσιτσιμελής
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ
κ. Στριφάρης.